

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.154.2015.IWit

z dnia 16 października 2015 r.

Rada Gminy Skąpe

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 1515) stwierdzam nieważność §7 i § 12 uchwały Rady Gminy Skąpe Nr IX/94/2015 z dnia 18 września 2015 r. w sprawie Regulaminu porządkowego na cmentarzach komunalnych położonych na terenie Gminy Skąpe.

Uzasadnienie

W dniu 18 września 2015 roku Rada Gminy Skąpe podjęła uchwałę w sprawie Regulaminu porządkowego na cmentarzach komunalnych położonych na terenie Gminy Skąpe. Uchwała została doręczona organowi nadzoru 23 września 2015 roku.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 7 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 2011 r., Nr 118, poz. 687 j.t. ze zm.).

Na wstępie należy podnieść, że zakwestionowane przez organ nadzoru postanowienia, podjęte zostały na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, które to przepisy upoważniają radę gminy do uchwalenia aktu prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że granice swobody prawodawczej rady gminy określone są nie tylko przepisami ustawy o samorządzie gminnym, ale także ustawami szczególnymi. Rada Gminy Skąpe podejmując uchwałę w sprawie regulaminu porządkowego na cmentarzach komunalnych, zobowiązana była zatem do przestrzegania przepisów ustawy o samorządzie gminnym, ale także ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

W odniesieniu do zakwestionowanych przez organ nadzoru postanowień §7 ust. 1-4 uchwały zauważyć należy, że Rada Gminy w sposób nieuprawniony ustanowiła własne postępowania z grobami w przypadku nieuiszczenia opłaty przedłużającej termin ważności uprawnień do danego miejsca pochówku. Mianowicie Rada w takiej sytuacji przewidziała procedurę likwidacji grobu. Postanowienia uchwały wprowadzające tę procedurę pozostają w rażącej sprzeczności z ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych, która w art. 7 w sposób odmienny reguluje skutki nieuiszczenia wskazanej opłaty. Stosownie do wskazanego przepisu, grób nie może być użyty do ponownego chowania przed upływem lat 20, a po upływie tego okresu ponowne użycie grobu do chowania nie może nastąpić, jeżeli jakkolwiek osoba zgłosi zastrzeżenie przeciw temu i uiści opłatę, przewidzianą za pochowanie zwłok. Zastrzeżenie to ma skutek na dalszych lat 20 i może być odnowione. Stosownie natomiast do ustępu 3 analizowanego przepisu ustawy, dozwolone są umowy przedłużające termin, przed upływem którego nie wolno użyć grobu do ponownego pochowania. Przywołana regulacja oznacza, że w żadnym wypadku nie można decydować o likwidacji grobu na skutek upływu wskazanego dwudziestoletniego terminu i nieuiszczenia kolejnej opłaty za pochowanie zwłok. W takiej sytuacji przy braku dodatkowo sprzeciwu osoby zainteresowanej prawodawca przewiduje jedynie utratę prawa do grobu. Utrata prawa do grobu nie oznacza jednak jego likwidacji lecz przejawia się tylko uprawnieniem do ponownego użycia grobu do chowania. Tak więc postanowienia uchwały dopuszczające możliwość likwidacji grobu, pozostają w rażącej sprzeczności ze wskazaną regulacją ustawową, co z kolei obligowało organ nadzoru do stwierdzenia nieważności zaskarżonych zapisów. Ponadto zaakcentować należy, że nawet przy założeniu, że na kanwie badanej uchwały „likwidacja grobu” oznacza de facto „uprawnienie do ponownego użycia grobu” to i tak lokalny prawodawca wbrew regulacji ustawowej nie przewidział, że wskazane uprawnienie nie ma zastosowania do chowania zwłok w grobach murowanych przeznaczonych do

pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby, a także do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spoielenia zwłok (art.7 ust. 3 ww. ustawy).

Ponadto zdaniem organu nadzoru w pojęciu zasad korzystania z obiektów użyteczności publicznej nie mieści się również regulacja § 12 uchwały (*Administrator cmentarza nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane czynnikami atmosferycznymi i ingerencją osób trzecich*). Rada Gminy nie jest uprawniona do wprowadzania w uchwale wydanej na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym jakichkolwiek przepisów ustalających lub modyfikujących odpowiedzialność cywilnoprawną, karną lub administracyjną (tak w wyroku WSA w Poznaniu z dnia 16 listopada 2011 r., IV SA/Po 672/11). Tak więc za niedopuszczalne uznać należy określenie przez Radę Gminy Skąpe w sposób wiążący, w drodze aktu prawa miejscowego, zasad odpowiedzialności za szkodę powstałą na terenie obiektu użyteczności publicznej.

Biorąc pod uwagę powyższe, organ nadzoru stwierdza, że Rada Gminy Skąpe podejmując badaną uchwałę istotnie naruszyła wskazane na wstępie przepisy, co uzasadnia stwierdzenie jej nieważności w kwestionowanym zakresie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek